

tilfælde, hvor sagsøgeren har hjemting på Færøerne eller i Grønland.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.2.1 (afsnit III) i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 80 (§ 247, stk. 2)

Der er tale om en præcisering af, at bestemmelsen alene angår den stedlige kompetence, hvorimod den saglige kompetence afgøres efter retsplejelovens almindelige regler, herunder de foreslåede nye regler om Handelsrettens saglige kompetence, jf. forslaget til retsplejelovens §§ 225 og 227 (lovforslagets § 1, nr. 77). Som anført i bemærkningerne til forslaget til retsplejelovens § 9 (lovforslagets § 1, nr. 3), vil det – ligesom i dag – være Københavns Byret, der har stedlig kompetence, hvis sagen hører under byret.

Til nr. 81 (§ 248, stk. 1, 2. pkt., og § 321, stk. 1, 2. pkt.)

Der er tale om en konsekvensændring som følge af de foreslåede ændrede regler om sagsforberedelsen i første instans, jf. lovforslagets § 1, nr. 86.

Efter lovforslaget vil der fremover altid skulle indleveres et svarskrift, og det foreslås derfor, at indsigelse mod rettens stedlige kompetence – henholdsvis anmodning om, at en sagsøger, der ikke har bopæl eller hjemsted i Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS), skal stille sikkerhed for sagsomkostninger – skal fremsættes senest i svarskriftet.

Indkalder retten en person, der ikke er repræsenteret af advokat og har indleveret et mangelfuldt svarskrift, til et møde med henblik på, at den pågældende – med rettens bistand – supplerer svarskriftet med en mundtlig udtalelse, jf. forslaget til retsplejelovens § 352, stk. 3, kan indsigelse mod rettens stedlige kompetence – henholdsvis anmodning om, at en sagsøger, der ikke har bopæl eller hjemsted i EØS, skal stille sikkerhed for sagsomkostninger – dog fremsættes i dette møde.

Til nr. 82 (§ 297)

Det foreslås, at retten skal kunne tillade, at der indhentes en skriftlig parts- eller vidneerklæring, hvis det findes ubetænkeligt. Ved den konkrete vurdering af, om det vil være ubetænkeligt at indhente en skriftlig parts- eller vidneerklæring, vil bl.a. indgå betydningen for sagen og karakteren af de spørgsmål, parts- eller vidneerklæringen i givet fald skal angå. Modparten skal have adgang til at udtale sig om spørgsmålet, før retten træffer afgørelse.

Formålet med reglen er at give mulighed for, at faktiske oplysninger af betydning for sagen kan indhentes skriftligt, selv om der principielt ville være mulig-

hed for, at oplysningerne fremkom ved en parts- eller vidneforklaring.

Den foreslåede regel har navnlig betydning, hvis parterne ikke er enige om at indhente en skriftlig parts- eller vidneerklæring, eller nok er enige om at indhente en erklæring, men ikke er enige om formuleringen af spørgsmålene. Efter gældende ret er der ikke hjemmel til, at retten afgør en sådan tvist om bevisførelsen, medmindre der er tale om indhentelse af en sagkyndig erklæring, hvor reglerne om syn og skøn efter omstændighederne vil kunne anvendes analogt. Med forslaget bliver der mulighed for, at retten træffer afgørelse i tilfælde af uenighed mellem parterne om bevisførelse ved skriftlige parts- eller vidneerklæringer.

Retten kan ud over at tage stilling til, om der skal indhentes en skriftlig parts- eller vidneerklæring, og til formuleringen af spørgsmålene, træffe afgørelse om sagsomkostninger i forbindelse med indhentelsen af erklæringen i overensstemmelse med retsplejelovens almindelige regler om sagsomkostninger. Retten kan ikke tillægge den, der afgiver erklæringen, nogen godtgørelse eller anden betaling herfor, men hvis en part yder erklæringsafgiveren betaling, kan retten tage stilling til, om udgiften kan henregnes til sagsomkostningerne.

Anvendelse af skriftlige parts- og vidneerklæringer vil ligesom efter gældende ret forudsætte, at den pågældende afgiver den skriftlige erklæring frivilligt.

Afgivelse af en urigtig skriftlig erklæring vil være omfattet af straffelovens § 163.

En tilladelse til at indhente en skriftlig parts- eller vidneerklæring udelukker ikke i sig selv, at den pågældende også afgiver mundtlig forklaring for retten. Den skriftlige erklæring kan eventuelt give anledning til supplerende spørgsmål, og det kan også tænkes, at vidnet ønskes afhørt om andre forhold end dem, som er genstand for den skriftlige erklæring, eller at sagen udvikler sig således, at vidnet viser sig at have en mere central betydning end først antaget.

Desuden vil en part altid selv kunne vælge at afgive mundtlig forklaring for retten, jf. retsplejelovens § 303, 1. pkt. (som ikke foreslås ændret), uanset om den pågældende tillige har afgivet en skriftlig partserklæring.

Det vil afhænge af de konkrete omstændigheder, om man i de tilfælde, hvor den, der har afgivet en skriftlig parts- eller vidneerklæring, også afgiver mundtlig forklaring for retten, bør tilrettelægge afhøringen som et supplement til den skriftlige erklæring, eller om der bør gennemføres en fuldstændig afhø-